

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

13 septembrie 2021

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judecători

mun. Chișinău

DIACONU Iurie

CATAN Liliana

BOICO Victor

BEJENARU Iurie

CRAIU Nicolae

a judecat, fără participarea părților, recursurile ordinare, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021 declarate de avocatul TĂRIȚĂ Andriana în numele inculpatului

LIPSIUC Oleg, născut la XXXXX domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.04.2019 – 02.12.2019;

Instanța de apel: 20.12.2019 – 10.02.2021;

Instanța de recurs: 28.04.2021 – 13.09.2021.

Asupra recursurilor ordinare, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul central, din 02 decembrie 2019, Lipsiuc Oleg a fost achitat de învinuirea adusă în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Prima instanță a constatat că Lipsiuc Oleg este învinuit în aceea că el, la 20 februarie 2019 ziua, aflându-se în microraioul Dacia mun. Bălți, lângă magazinul Fidesco, s-a întâlnit cu Dascăl Alexandru alias (Rînea), care i-a vândut un pachet cu droguri „Spice” pentru care a plătit 200 lei. După ce a procurat drogurile a plecat în fâșia forestieră din preajmă, unde prin fumare a consumat o parte din aceste droguri.

Tot la acea dată, Lipsiuc Oleg, în jurul orelor 16:30, aflându-se pe str. Testiemițianu 2, mun. Bălți a fost stopat de către angajații de poliție, deoarece acestora le-a apărut o bănuială rezonabilă că a consumat droguri.

Fiind supus percheziției corporale, în cadrul percheziției la Lipsiuc Oleg, în buzunarul spate partea dreaptă a blugilor în care era îmbrăcat a fost depistat și ridicat un pachet de hârtie în care se afla o masă vegetală, mărunțită de culoare galben-verde cu miros specific, care a fost sigilat cu sigila nr. 130 MAI RM.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019 masa vegetală de culoare galbenă, uscată, mărunțită ambalată și prezentată la examinare într-un pachet polimeric transparent, ridicată la data de 20.02.2019 în cadrul

percheziției corporale de la Lipsiuc Oleg, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, neutilizat în scopuri medicinale și care nu este inclus în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, de aceea la categoriile nominalizate nu se atribuie. Cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 constituie 0,388g (materie uscată) adică proporții deosebit de mari, pe care ultimul o păstra fără scop de înstrăinare.

Conform scrisorii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale substanța MDMA(N)-2201 cu formula moleculară C₂₀H₂₈N₃O₃ este cunoscută sub denumirea sinonim de 5F-ADB, 5F-methyl-AMB, 5F-MDMA-PINACA.

Substanța MDMA(N) 2201 reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope.

Substanța MDMA(N)-2201 este analog al unor substanțe cannabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA care este introdus în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora.

MDMA(N) reprezintă o substanță periculoasă pentru viață și integritatea fizică și mentală a omului.

2.1. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, prima instanță a reținut că obiectul infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal reprezintă plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope care sunt incluse în lista substanțelor psihotrope și precursorilor aprobate de Guvern.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019, masa vegetală de culoare galbenă, uscată, mărunțită, ambalată și prezentată la examinare într-un pachet polimeric transparent, ridicată la 20 februarie 2019 în cadrul percheziției corporale de la Lipsiuc Oleg, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMA (N)-2201 *nu este inclus* în Hotărârea de Guvern nr.1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, de aceea la categoriile nominalizate nu se atribuie.

Respectiv, masa vegetala de culoare galbenă, uscată, mărunțită ridicată de la Lipsiuc Oleg nu intră în categoria substanțelor narcotice sau psihotrope, astfel instanța a considerat că nu este demonstrată vinovăția lui Lipsiuc Oleg, iar acțiunile inculpatului nu cad sub incidența art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată în termen cu apel de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Adrian Păvăleanu, care a solicitat admiterea apelului, casarea totală a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Lipsiuc Oleg să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a-i fi stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, a cărei executare să fie suspendată condiționat pe un termen de 2 ani, cu privarea ce dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analogele lor pe un termen de 5 ani.

Corpurile delictive de nimicit după intrarea hotărârii în vigoare și de încasat din contul inculpatului în folosul statului cheltuieli judiciare stabilite pentru efectuarea expertizei judiciare nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019 în sumă totală de 1680 lei.

În motivarea apelului, titularul a invocat că la pronunțarea sentinței de achitare instanța nu a ținut cont de recomandările Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care afirmă că substanța MDMA (N)-2201 cu formula moleculară C₂₀H₂₈FN₃ este cunoscută sub denumirea sinonim de 5F-ADB, 5F-methyl-AMB, 5F-MDMA-PINACA.

Substanța MDMA (N)-2201 reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope. Substanța MDMA(N)-2201 este analog al unor substanțe cannabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA care sunt incluse în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr.1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora. MDMA(N) reprezintă o substanță periculoasă pentru viață și integritatea fizică și mintală a omului.

În această ordine de idei, este demonstrată existența/consumarea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(4) lit. b) Cod penal. Cert este stabilit că, substanța MDMA(N)- 2201 este analog al substanței AB-PINACA, ultima fiind substanță stupefiantă, ce face parte din grupul drogurilor sintetice noi, și anume-cannabinoide sintetice, adică este substanță ilicită, cu efecte nefavorabile pentru organismul uman și care naște dependență, prezentând pericol enorm pentru societatea civilă.

Menționează, că acuzarea s-a conformat dispozițiilor enunțate de Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 25 adoptată la 13.10.2015 ”pentru controlul constituționalității unor prevederi ale Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora” (Sesizarea nr. 30a/2015), în nota căreia este specificat la pct. 3 că ”Cantitățile mici, mari sau deosebit de mari ale analogelor substanțelor narcotice sau psihotrope corespund cantităților calculate ale substanțelor narcotice sau psihotrope enumerate”, această Hotărâre fiind coroborată la Decizia Curții Constituționale din 14.05.2018 de inadmisibilitate a sesizării 54g/2018 ”privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 1341 . 217 și 2171 Cod penal (analog al substanței stupefiante sau psihotrope).

Astfel, consideră că vinovăția inculpatului Lipsiuc Oleg a fost corect înaintată conform prevederilor art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și a fost dovedită pe deplin totodată obiectul material al infracțiunii date a fost pe deplin stabilit, deoarece substanța MDMA(N)-2201 este analog al substanței AB-PINACA, ultima fiind substanță stupefianta, ce face parte din grupul drogurilor sintetice noi și anume-cannabinoide sintetice, adică este substanță ilicită, cu efecte nefavorabile pentru organismul uman și care naște dependență, prezentând pericol enorm pentru societatea civilă.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021 a fost admis apelul, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut pentru prima instanță prin care Lipsiuc Oleg a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal și condamnat la închisoare pe termen de 2 (doi) ani, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, cu privarea ce dreptul de a

ocupa funcții sau de a exercita activitate legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagele lor pe un termen de 3 (trei) ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuieli de judecată în sumă de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei și nimicirea unui pachet de polietilenă în care se află un sul din hârtie cu masă uscată mărunțită care reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMB (N)-2201 ce se păstrează în camera de păstrare a corpurilor delictive a IP Bălți, chitanța nr. 671 din 17.04.2019.

4.1. Instanța de apel în partea descriptivă a hotărârii a menționat că prima instanță, la examinarea cauzei, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 93-101 și 26-27 Cod de procedură penală și nu a ținut cont de recomandările Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, care afirmă că substanța MDMB(N)-2201 cu formula moleculară C₂₀H₂₈FN₃ este cunoscută sub denumirea sinonim de 5F-DB, 5F-methyl-AMB, 5F-MDMB-PINACA. Substanța MDMB(N)-2201 reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope. Substanța MDMB(N)-2201 este analog al unor substanțe cannabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA care sunt incluse în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora. MDMB(N) reprezintă o substanță periculoasă pentru viață și integritatea fizică și mintală a omului.

Totodată, potrivit Hotărârii Guvernului R. Moldova privind aprobarea Listei substanțelor narcotice depistate în trafic ilicit, precum și cantitatea acestora, nr. 79 din 23.01.2006, în compartimentul I al acesteia Substanțe narcotice, este prezentă în mod exhaustiv și nu poate include alte substanțe decât cele pe care le enumeră.

Drept consecință, instanța de apel **a constatat** că *Lipsiuc Oleg, la 20.02.2019 ziua, aflându-se în microraiionul Dacia, mun. Bălți lângă magazinul Fidesco, s-a întâlnit cu Dascăl Alexandru alias (Rînea), care i-a vândut un pachet cu droguri „Spice” pentru care a plătit 200 lei. După ce a procurat drogurile a plecat în fâșia forestieră din preajmă, unde prin fumare a consumat o parte din aceste droguri.*

Tot la acea dată, Lipsiuc Oleg în jurul orelor 16:30, aflându-se pe str. Testimițeanu 2, mun. Bălți a fost stopat de către angajații de poliție, deoarece acestora le-a apărut o bănuială rezonabilă că a consumat droguri. Fiind supus percheziției corporale, în cadrul percheziției la Lipsiuc Oleg, în buzunarul spate partea dreaptă a blugilor în care era îmbrăcat a fost depistat și ridicat un pachet de hârtie în care se afla o masă vegetală, mărunțită de culoare galben-verde cu miros specific, care a fost sigilat cu sigila nr. 130 MAI RM.

Conform raportului de expertiză nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019 masa vegetală de culoare galbenă, uscată, mărunțită ambalată și prezentată la examinare într-un pachet polimeric transparent, ridicată la data de 20.02.2019 în cadrul percheziției corporale de la Lipsiuc Oleg, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201, neutilizat în scopuri medicinale și care nu este inclus în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, de aceea la categoriile nominalizate nu se atribuie. Cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMB(N)-2201 constituie 0,388g (materie uscată) adică proporții deosebit de mari, pe care ultimul o păstra fără scop de înstrăinare.

Conform scrisorii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale substanța MDMA(N)-2201 cu formula moleculară C₂₀H₂₈FN₃O₃ este cunoscută sub denumirea sinonim de 5F-ADB, 5F-methyl-AMB, 5F-MDMA-PINACA. Substanța MDMA (N) 2201 reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope. Substanța MDMA(N)-2201 este analog al unor substanțe cannabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA care este introdus în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora. MDMA(N) reprezintă o substanță periculoasă pentru viață și integritatea fizică și mintală a omului.

Astfel, prin acțiunile sale a comis infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal – *procurarea și păstrarea ilegală a substanțelor narcotice, fără scop de înstrăinare, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

La baza concluziei de condamnare instanța de apel a pus următoarele probe:

- *declarațiile inculpatului* depuse în primă instanță și în cea de apel potrivit cărora recunoaște că substanțele au fost depistate la el, dar nu este de acord că acestea se atribuie la categoria substanțelor narcotice;

- *declarațiile martorului Bordei Alexandru* care a declarat că în luna februarie 2019 a fost recepționată informația operativă precum că Lipsiuc Oleg are asupra sa droguri.

Inculpatul a fost stopat în mun. Bălți, str. Testemițeanu. În cadrul percheziției efectuate la acesta a fost depistat un pachetel cu masă vegetală de culoare galbenă, Lipsiuc Oleg comunicând că plicul îi aparține și substanța din el o folosește în scopuri personale.

În urma efectuării expertizei s-a constatat că substanța depistată asupra inculpatului constituie substanța MDMA(N)-2201, aceasta fiind o formulă chimică a substanței combinate.

- *ordonanța și proces-verbal de ridicare și examinare* din 09.04.2019 și anexare la cauza penală a documentelor din cauza contravențională din 20.02.2019 în privința lui Lipsiuc Oleg;

- *ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict* a setului de documente ridicate din materialul nr. 20190402154 din 20.02.2019, datată cu 09.04.2019;

- *documentele și înscrisurile* ce au fost ridicate prin ordonanța ofițerului de urmărire penală;

- *demersul și încheierea judecătorei Bălți* din 21.02.2018, prin care judecătorul de instrucție a considerat ca fiind legală acțiunea (percheziția corporală) a lui Lipsiuc Oleg;

- *raportul de expertiză judiciară* nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019, potrivit concluziei căruia masa vegetală de culoare galbenă, uscată, mărunțită, ambalată și prezentată la examinare într-un pachet polimeric transparent, ridicată la data de 20.02.2019 în cadrul percheziției corporale de la Lipsiuc Oleg, reprezintă produs etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 (C₂₀H₂₈FN₃O₃), neutilizat în scopuri medicinale și nu este inclus în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, de aceea la categoriile nominalizate nu se atribuie.

Cantitatea produsului etnobotanic îmbibat cu cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 constituie 0,388g (materie uscată);

- *răspunsul Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale* din 17.01.2019, conform căruia urmează că substanța MDMA(N)-2201, reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope. Substanța MDMA(N)-2201 este analog al unor substanțe cannabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA care sunt incluse în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora. MDMA(N) reprezintă o substanță periculoasă pentru viață și integritatea fizică și mintală a omului;

- *procesul-verbal de examinare a obiectului și ordonanța de recunoaștere și de anexate a corpurilor delictive* 09.04.2019, prin care a fost examinat și anexat un pachet de polietilenă în care se află un pachet de hârtie cu o masă vegetală mărunțită îmbibată cu cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201 sigilat cu sigiliul 001 expert judiciar;

- *certificat* potrivit căruia Lipsiuc Oleg se află la evidența medicului narcolog din 02.01.2012 cu diagnoza „consumator de droguri”;

- *certificat* potrivit căruia Lipsiuc Oleg nu se află la evidența medicului psihiatru;

- *caracteristică pozitivă* de la locul de trai a lui Lipsiuc Oleg;

- *raportul de autosesizare despre săvârșirea infracțiunii* din 15.04.2019 întocmit de ofițerul de urmărire penală al SUP IP Bălți, Elena Moroșan;

- *procesul-verbal de prezentare a cauzei penale* lui Lipsiuc Oleg și avocatului acestuia din 15.05.2019.

Instanța de apel a arătat că latura obiectivă a infracțiunii de circulație ilegală a drogurilor se manifestă prin acțiuni prejudiciabile de producere, preparare, experimentare, extragere, prelucrare, transformare, procurare, păstrare, expediere și transportare a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analogelor lor, toate, în lipsa autorizației eliberate de CPCD/licenței eliberate de autoritatea de licențiere.

La caz, latura obiectivă a infracțiunii s-a realizat prin acțiunea de păstrare a produsului etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, în buzunarul din dreapta, în spate a blugilor, pentru consum personal, în proporții deosebit de mari, calificativ probat prin raportul de expertiză nr. 34/12/2-R-164 din 03.04.2019.

Alegațiile apărării privind nevinovăția și menținerea sentinței de achitare, au fost apreciate ca fiind făcute în scopul eschivării de la răspunderea penală.

La individualizarea pedepsei ce urmează a fi aplicată inculpatului, instanța de apel a reținut faptul că Lipsiuc Oleg a comis intenționat o infracțiune, care potrivit art. 16 Cod penal, face parte din categoria celor gravă; că inculpatul, deși anterior nu a fost judecat, prin acțiunile sale a atentat la sănătatea publică și conviețuirea socială, valori aflate sub protecția statului, a recunoscut parțial vina, se află la evidența medicului narcolog cu diagnoza „consumator de droguri”, la evidența medicului psihiatru nu se află și se caracterizează satisfăcător; că circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite.

În baza celor relatate, instanța de apel a considerat necesar a stabili în privința lui Lipsiuc Oleg pedeapsa cu închisoare, a cărei executare a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune, or o pedeapsa prea aspră generează apariția

unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, iar o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficient nici pentru corectarea infractorului nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Mai mult ca atât, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului – acesta este unul din principiile aplicării Codului penal.

De asemenea, instanța de apel a admis și solicitarea procurorului-apelant de încasare din contul lui Lipsiuc Oleg a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 (o mie șase sute optzeci) lei, deoarece a fost dispusă efectuarea expertizei judiciare în vederea constatării naturii masei vegetale de culoare galbenă, ridicată în cadrul percheziției corporale la inculpat.

În continuare, reieșind din prevederile art. 162 alin. (1) pct. 2) Cod procedură penală, instanța de apel a dispus nimicirea corpurilor delictive.

5. Împotriva deciziei, recursuri ordinare declară avocatul Tăriță Andriana în numele inculpatului Lipsiuc Oleg.

În motivarea recursurilor, titularul indică că pentru încadrarea acțiunilor lui Lipsiuc Oleg în prevederile art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal este necesar ca substanța depistată la acesta, în cadrul percheziției corporale, să constituie obiectul material al componenței de infracțiune, adică să fie inclusă în Lista de substanțe stupefiante, psihotrope și de precursori aprobate prin HG R. Moldova nr. 1088 din 05.10.2004.

La caz, nu a fost stabilit că substanța/analogul depistat la inculpat este inclus în lista menționată, ca substanță/analog interzisă în circuitul liber, iar recomandarea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale nu are statut de act aprobat de Guvern și nu poate fi pusă la baza recunoașterii vinovăției.

Prin urmare, se impune soluția de casare totală a deciziei și de menținere a concluziei enunțate de prima instanță.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul depune referință, indicând că soluția Curții de Apel este legală și întemeiată.

7. Judecând recursurile ordinare, raportate la actele cauzei, Colegiul Penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, pentru următoarele considerente:

Fiind sesizată cu recurs ordinar, instanța de judecată verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

După cum rezultă din conținutul recursurilor, acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond când *nu au fost întrunite elementele infracțiunii*.

În esență, argumentele părții apărării se axează pe poziția că instanța de apel, examinând apelul, nu a apreciat obiectiv probele, luând în considerație doar poziția acuzării, care este neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit, analizând decizia contestată, conchide că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală potrivit căruia *instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului și ale art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căruia instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deoarece dreptul la un proces echitabil, în lumina CoEDO, se bazează pe respectarea cu strictețe a principiilor fundamentale ale procesului judiciar: „egalitatea armelor”, „contradictorialitatea” și „motivarea deciziilor”, care semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața instanțelor de judecată, fără ca vreo una dintre ele să fie avantajată în raport cu cealaltă sau celelalte părți în proces, așa încât, părțile litigante să aibă posibilitatea de a-și susține punctul de vedere într-o așa manieră, încât să nu fie puse într-o situație net dezavantajată una față de alta (*hotărârea CtEDO Kress versus Franța*).*

Aceste principii fundamentale ale procesului judiciar în prezenta cauză au fost încălcate atât de către prima instanță cât și cea de apel, cu toate că legea internă obligă instanțele de judecată să le respecte.

Sub acest aspect se atestă că potrivit art. 384 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art. 385 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat.

Potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

În corespundere cu art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului și motivele pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

Conform jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința

se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, prima instanță adoptând sentință de achitare pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, adică că lipsește obiectul material al acesteia, nu și-a îndeplinit obligațiunea de a înlătura dubiul judiciar ce planează asupra învinuirii aduse lui Lipsiuc Oleg cu referire la natura substanței depistate la el în procesul efectuării percheziției corporale, or pe de o parte în învinuirea adusă se indică că expertul concluzionează „*produsul etnobotanic, care conține cannabinoidul sintetic MDMA(N)-2201, neutilizat în scopuri medicinale, **nu este inclus** în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05.10.2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului și de aceea la categoriile nominalizate nu se atribuie*”, iar pe altă parte potrivit scrisorii Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale „*substanța MDMA(N)-2201 cu formula moleculară C₂₀H₂₈FN₀₃ este cunoscută sub denumirea sinonim de 5F-ADB, 5F-methyl-AMB, 5F-MDMA-PINACA și ea reprezintă un produs cannabimimetic cu priorități psihotrope, **fiind analog** al unor substanțe canabimimetice ilicite similare la 5F-AMB, AB-PINACA **care este introdus** în Hotărârea Guvernului al Republicii Moldova nr. 1088 din 05 octombrie 2004 cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante psihotrope și precursorilor acestora*”.

Prin urmare, prima instanță urma să audieze expertul, deoarece asupra concluziilor acestuia planează dubiul veridicității și dacă prin audiere nu ar fi fost înlăturate aceste deficiențe, era în drept de a dispune efectuarea unei expertize judiciare repetate de către un alt expert sau o altă comisie de experți, în conformitate cu prevederile art. 148 Cod de procedură penală.

Astfel, prima instanță a omis să se pronunțe dacă urma sau nu, în aspectul vizat, să se efectueze constatări științifice și expertize judiciare, pentru a înlătura divergențele indicate în rechizitoriu, nefiind judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția. Or, în cazul unei sentințe de achitare, instanța nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele aduse în sprijinul acuzării.

Totodată, prima instanță reținând că „*masa vegetală de culoare galbenă, uscată mărunțită ridicată de la Lipsiuc Oleg nu intră în categoria substanțelor narcotice sau psihotrope*”, a invocat prevederile art. 134¹ Cod penal, care la data comiterii presupusei fapte infracționale cât și la data adoptării soluției pe caz, avea alt cuprins decât cel redat în textul sentinței și se referea nu la noțiunea de „substanțe narcotice sau psihotrope”, ci la cea de „droguri, precursori, etnobotanice și analogii acestora”.

Colegiul reiterează și faptul că, prima instanță a constatat în descriptivul sentinței mai multe motive de achitare (*lipsa laturii subiective* prin mențiunea că „*nu este demonstrată vinovăția lui Lipsiuc Oleg, iar acțiunile inculpatului nu cad*

sub incidența art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal.” și lipsa obiectului material), făcând motivare și expunându-se doar cât privește lipsa obiectului material sub aspectul că „*masa vegetală de culoare galbenă, uscată mărunțită ridicată de la Lipsiuc Oleg nu intră în categoria substanțelor narcotice sau psihotrope*”, cu toate că legea penală nu m-ai operează cu noțiuni ca „substanță narcotică”.

În continuare, Colegiul menționează că instanța de apel, rejudecând cauza și dispunând condamnarea inculpatului în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept admise de prima instanță, neelucidând circumstanțe importante procesului de stabilire a adevărului, cât și nu a pus în discuție cu părțile, neverificând corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului făcută prin rechizitoriu, or dispoziția normei de drept cuprinsă la art. 217 Cod penal, a fost modificată încă la 28 iulie 2016 prin Legea nr. 193.

De asemenea, instanța de apel a trecut în revistă, fără a indica esența probatorie, mai multe dovezi scrise cum ar fi:

- *ordonanța și proces-verbal de ridicare și examinare* din 09.04.2019 și anexare la cauza penală a documentelor din cauza contravențională din 20.02.2019 în privința lui Lipsiuc Oleg;

- *ordonanță de recunoaștere în calitate de corp delict* a setului de documente ridicate din materialul nr. 20190402154 din 20.02.2019, datată cu 09.04.2019;

- *documentele și înscrisurile* ce au fost ridicate prin ordonanța ofițerului de urmărire penală;

- *raportul de autosesizare despre săvârșirea infracțiunii* din 15.04.2019 întocmit de ofițerul de urmărire penală al SUP IP Bălți, Elena Moroșan;

- *procesul-verbal de prezentare a cauzei penale* lui Lipsiuc Oleg și avocatului acestuia din 15.05.2019.

O altă eroare de drept ce rezultă din materialele cauzei, admisă de instanța de apel, rezidă din lipsa indicării esenței probatorii a fiecărei probe și a lipsei aprecieri a fiecărei probe separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv în coroborare cu normele de procedură penală care vizează natura juridică a acestor probe, cât și în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate în rechizitoriu.

Mai mult, instanța de apel a reținut în seama lui Lipsiuc Oleg modalitatea normativă „*procurarea substanțelor narcotice*”, în lipsa unei motivări.

Toate aceste circumstanțe având importanță la constatarea prezentei/lipsei suspiciunii rezonabile că ar fi fost comisă o infracțiune și la corecta calificare a acțiunilor inculpatului.

Având la bază argumentele expuse supra, Colegiul penal lărgit consideră pripite concluziile instanței de apel, or, instanța de apel nu a cercetat fondul cauzei și apelului declarat, nu s-a expus asupra probelor administrate în speță, referindu-se superficial asupra acestora și fără a le aprecia conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală. Tot în acest context, se menționează că jurisprudența constantă a CtEDO reflectă principiul legat de buna administrare a justiției, potrivit căruia hotărârile judecătorești trebuie să indice în mod suficient motivele pe care se întemeiază soluția și cu toate că, instanța nu este obligată să furnizeze un răspuns detaliat fiecărui argument invocat (*hotărârea Van de Hurk versus Țările de Jos*), din

hotărâre trebuie să rezulte cu claritate că problemele invocate în speță au fost abordate (*hotărârea Boldea versus România*).

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora, expunând temeiul respectiv și argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, în prezenta speță și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs invocate de recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea remiterii cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Totodată, deoarece aspectele menționate în pct. 7 a prezentei hotărâri nu au fost elucidate de instanțele împuternicite cu judecarea fondului învinuirii, Colegiul nu se poate ralia cerinței recurentului de menținere a sentinței.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și toate în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul TĂRÎȚĂ Andriana în numele inculpatului LIPSIUC Oleg, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021 în cauza penală privindu-l pe **LIPSIUC Oleg** și dispune rejudecarea cauzei în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 26 octombrie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecători

CATAN Liliana

BOICO Victor

BEJENARU Iurie

CRAIU Nicolae